

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., v právní věci žalobce: **Templářské sklepy Čejkovice, vinařské družstvo**, se sídlem Čejkovice, Na Bařině 945, zastoupeného JUDr. Pavlem Kratochvílou, advokátem se sídlem Kyjov, Žižkova 791, proti žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Brno, Květná 15, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2011, č. j. BE913-7/82/9/2011-SŘ,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 14. 6. 2011, č. j. BB 712-110/7/2010-SŘ, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát v Brně (dále též „inspektorát“), uložil dle § 39 odst. 6 písm. c) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých

souvisejících zákonů, ve znění účinném do 31. 8. 2011 (dále též „zákon o vinohradnictví“), žalobci pokutu za použití zásady absorpční ve výši 5 000 000 Kč za to, že se dopustil správních deliktů podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o SZPI“), podle § 39 odst. 1 písm. ee), hh) a jj) a § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví (výrok I. rozhodnutí).

[2] Dále inspektorát žalobci uložil povinnost podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč (výrok II. rozhodnutí) a podle § 16 odst. 7 zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o potravinách“), uhradit náklady dodatečné kontroly ve výši 6 000 Kč (výrok III. rozhodnutí).

[3] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém žalovaný rozhodl v záhlaví označeným rozhodnutím tak, že výrok I. rozhodnutí inspektorátu změnil v souvislosti s novelizací právní úpravy, a to zákona o vinohradnictví. Výroky II. a III. rozhodnutí inspektorátu žalovaný potvrdil. Ve věci samé se žalovaný ztotožnil se závěry inspektorátu, žádné pochybení v průběhu kontrol ani správního řízení neshledal. Rovněž se zdůvodněním výše pokuty se žalovaný ztotožnil.

[4] Protiprávní jednání žalobce žalovaný specifikoval ve výroku I. rozhodnutí, dle kterého žalobce:

I. ke dni 16. 7. 2010 v provozovně Čejkovice 945

porušil povinnost vést evidenční knihy za r. 2009/2010 v rozsahu, způsobem a ve lhůtách stanovených předpisy Evropských společenství, zákonem o vinohradnictví a prováděcím právním předpisem, stanovenou v § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví, tím, že nevedl řádně:

a) evidenci dle § 14 odst. 5 písm. d) vyhlášky č. 323/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství, v platném znění (dále též „vyhláška č. 323/2004 Sb.“) podle vzoru uvedeného v příloze č. 27 citované vyhlášky, neboť v této evidenci vedl řádně pouze hrozny ročníku 2009 od několika větších dodavatelů a pak vedl pouze celkové množství skutečně nakoupených a zpracovaných hroznů ročníku 2009, ve vztahu ke kterému vždy uvedl určitou odrůdu v daném druhu vína pouze jednou - tedy sečetl množství jednotlivých nakoupených a sklizených hroznů jedné konkrétní odrůdy od jednoho či více dodavatelů v daném druhu vína (např. druh vína „Jakostní víno“) a to bez ohledu na povinné rozlišení původu hroznů, který má být dle přílohy č. 27 vyhlášky č. 323/2004 Sb. veden dle zeměpisných jednotek menších než je stanovená pěstitelská oblast - tj. vinařská podoblast, vinařská obec a viniční trať,

b) evidenci dle § 14 odst. 11 vyhlášky č. 323/2004 Sb. podle vzoru uvedeného v příloze č. 33 citované vyhlášky, neboť v jednotlivých skladových kartách pro vína ročníku 2009 ve většině případů nezaznamenal použití přídatných látek jiných než vína, při stočení vína z vinných kalů neuvedl množství kalů, neuvedl číslo nádoby, „z“ nebo „do“ které bylo víno stočeno, čísla šarží přiděloval vínům až po ukončení výroby, případně před odběrem vín pro účely

zatřídění v Komisi SZPI - nebylo tak možné dohledat, pro jakou konkrétní šarži vína byly použity konkrétní hrozny, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví,

II. ke dni 16. 7. 2010 v provozovně Čejkovice, Bílovická 557

porušil povinnost vést evidenční knihy r. 2009/2010 v rozsahu, způsobem a ve lhůtách stanovených předpisy Evropských společenství, zákonem o vinohradnictví a prováděcím právním předpisem stanovenou v § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví, tím, že nevedl řádně ve vztahu k vínu vyrobenému z hroznů ročníku 2009 evidenci dle § 14 odst. 11 vyhlášky č. 323/2004 Sb. podle vzoru stanoveného v příloze č. 33 citované vyhlášky, neboť skladové karty nádob vůbec nevedl, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví,

III. ke dni 11. 10. 2010 v provozovně Čejkovice 945

nesplnil opatření k odstranění zjištěných nedostatků č. P062-70394/10/D01 ze dne 17. 8. 2010, uložené podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI - řádně dopracovat vinařskou evidenci (evidenční knihy), na základě které bude možné dohledat a prokázat, jak byly nakoupené hrozny ročníku 2009 zpracovány a pro kterou konkrétní výrobní šarži vína byly konkrétní hrozny (vždy blíže specifikované dokumentem „Kupní smlouva-výkupní lístek“, nebo jiným dokladem prokazujícím nákup hroznů) použity, a dopustil se tak správního deliktu podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI,

IV. ke dni 10. 11. 2010 v provozovně Čejkovice 945

1. porušil povinnost vést evidenční knihy r. 2009/2010 v rozsahu, způsobem a ve lhůtách stanovených předpisy Evropských společenství, zákonem o vinohradnictví a prováděcím právním předpisem stanovenou v 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví, tím, že v evidenci:

a) dle § 14 odst. 5 písm. b) vyhlášky č. 323/2004 Sb. podle vzoru uvedeného v příloze 24 citované vyhlášky měl z celkového množství nakoupených tuzemských hroznů 6 469 902 kg řádně zaevidováno pouze 395 380 kg nakoupených hroznů – tedy 6 074 522 kilogramů nakoupených hroznů nebylo v této evidenci zaevidováno,

b) dle § 14 odst. 10 vyhlášky č. 323/2004 Sb. dle vzoru uvedeného v příloze 32 citované vyhlášky nevedl vína bezprostředně po přeměně hroznů na víno (po ukončení fermentace), když z přílohy 32 vyhlášky vyplývá, že tato evidence má být vedena vždy k danému měsíci, ale účastník řízení ji vedl až od února 2010, dále zde neevidoval technologické ztráty, které mají taktéž být podle vzoru přílohy 32 citované vyhlášky vedeny,

c) dle § 14 odst. 5 písm. b) vyhlášky č. 323/2004 Sb., tedy ve výkupních lístcích dle vzoru uvedeného v příloze č. 25 citované vyhlášky neměl vyplněnu kolonku „pěstitel“ v případě výkupu hroznů od společnosti BJ.VITIS s.r.o. a nejednalo se o případ, že by měl výkupní lístek v souladu s § 14 odst. 5 písm. b) vyhlášky č. 323/2004 Sb. nahrazen jiným dokladem obsahujícím veškeré náležitosti a údaje obsažené ve výkupním lístku, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví,

2. porušil povinnost provádět zápisy do evidenčních knih nejpozději pracovní den po příjmu stanovenou v čl. 45 odst. 1 písm. a) nařízení Komise (ES) č. 436/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o registr vinic, povinná prohlášení a shromažďování údajů pro sledování trhu, průvodní doklady pro přepravu vinařských produktů a evidenční knihy vedené v odvětví vína, v platném znění (dále též „nařízení č. 436/2009“) tím, že při nákupu hroznů od společnosti BJ.VITIS s.r.o. nevystavoval výkupní lístky (jednalo se o výkupní lístky č. 20090115, 20090116, 20090179, 20090181-20090189), nejpozději v pracovní den po příjmu hroznů (vstupu), nýbrž s ohledem na faktury a dodací listy vztahující se k výše uvedeným výkupním lístkům 19 – 78 dní po skutečném příjmu hroznů, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 1 písm. jj) zákona o vinohradnictví,

3. porušil zákaz uvádět do oběhu produkt neznámého původu uvedený v § 27 odst. 4 písm. b) bodu 3 zákona o vinohradnictví, tím, že uvedl do oběhu víno jakostní odrůdové a odrůdové (odrůdy Rulandské modré, Modrý Portugal, Muškát Moravský, Sauvignon, Tramín Červený, Chardonnay, Cabernet Sauvignon, Ryzlink vlašský, Rulandské šedé, Irsai Oliver), vyrobené za použití 1 251 560 kg produktu (hroznů) neznámého původu (vykoupeného dle výkupních lístků č. 20090115, 20090116, 20090179, 20090181-20090189), vyrobené v množství minimálně 1 038 018 litrů, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 1 písm. ee) zákona o vinohradnictví,

4. uváděním do oběhu části tohoto vína již nalahvovaného v celkovém množství 515 580 litrů, a to: Rulandské šedé jakostní víno odrůdové, šarže 911, 46 395 l, Chardonnay jakostní víno odrůdové, šarže 912, 43 446,75 l, Sauvignon jakostní víno odrůdové, šarže 915, 38 187,75 l, Tramín červený jakostní víno odrůdové, šarže 916, 42 801 l, Modrý Portugal jakostní víno odrůdové, šarže 918, 51 174 l, Chardonnay, šarže 971, 648 l, Chardonnay, šarže 962, 20 200,5 l, Irsai Oliver, šarže 942, 6 570 l, Tramín červený, šarže 957, 28 507,5 l, Modrý Portugal, šarže 958, 46 300,5 l, Modrý Portugal, šarže 961, 20 223 l, Cabernet Sauvignon, šarže 946, 75 630,75 l, Chardonnay, šarže 944, 47 394,75 l a Modrý Portugal, šarže 952, 48 100,5 l, porušil zákaz uvádět spotřebitele v omyl označováním, propagací a obchodní úpravou potravin nebo krmiv, jejich tvarem, vzhledem nebo balením, použitými obalovými materiály, způsobem jejich úpravy a místem vystavení, jakož i informacemi poskytovanými o nich jakýmkoli médiem, uvedený v čl. 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, v platném znění, neboť uváděl spotřebitele v omyl, co se týče provenience vína - na etiketě uvedena země původu Česká republika, v případě jakostních odrůdových vín též vinařská oblast Morava, ačkoli původ je neznámý, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 1 písm. jj) zákona o vinohradnictví,

5. porušil povinnost předložit evidenční knihy orgánu dozoru na jeho žádost stanovenou v § 30 odst. 2 zákona o vinohradnictví a vinařství, ve znění platném a účinném v době spáchání správního deliktu, tím, že evidenční knihy za vinařské roky 2006 - 2008 na žádost orgánu dozoru nepředložil, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví,

V. dne 15. 1. 2010 (zjištěno dne 29. 11. 2010 v provozovně Čejkovice 945)

porušil povinnost oznamovat Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému údaje úplné a pravdivé a vycházející z evidence podle § 6, § 11 odst. 2 a § 30 uvedenou v § 28 odst. 5 zákona o vinohradnictví, neboť ústavu neoznámil úplné a pravdivé informace o své produkci za rok 2009 - dle vinařské evidence celkem zpracoval 6 554 062 kg vinných hroznů (vlastní sklizeň 54 800 kg + nakoupené hrozny 6 499 262 kg, z toho 29 360 kg nakoupených hroznů z EU), v prohlášení o produkci však uvedl, že zpracoval celkem 44 946 q vinných hroznů (550 q hroznů vlastní sklizně + 44 396 q nakoupených hroznů), z celkového množství 1 251 560 kg hroznů nakoupených od dodavatele BJ.VITIS s.r.o. účastník řízení nahlásil ve svém prohlášení o produkci pouze 2 016 q hroznů (zaokrouhleno na celé metrické centy - q), a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 1 písm. hh) zákona o vinohradnictví,

VI. ke dni 2. 12. 2010 v provozovně Čejkovice 945

1. nesplnil opatření k odstranění zjištěných nedostatků č. P074-70394/10/D02 ze dne 19. 11. 2010 uložené podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI - bezodkladně stáhnout z tržní sítě veškeré množství všech šarží jakostních odrůdových vín a odrůdových vín tuzemské provenience ročníku 2009 vyrobených z hroznů odrůd Rulandské modré, Modrý Portugal, Muškát Moravský, Sauvignon, Tramín Červený, Chardonnay, Cabernet Sauvignon, Ryzlink vlašský, Rulandské šedé, Irsai Oliver, a dopustil se tak správního deliktu podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI,

2. porušil povinnost předložit evidenční knihy orgánu dozoru na jeho žádost stanovenou v § 30 odst. 2 zákona o vinohradnictví, tím, že evidenční knihy r. 2009/2010 nepředložil na žádost orgánu dozoru, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví,

VII. ke dni 9. 12. 2010 v provozovně Čejkovice 945

nesplnil opatření k odstranění zjištěných nedostatků č. P074-70394/10/D01 ze dne 19. 11. 2010 uložené podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI - dopracovat vinařskou evidenci dle přílohy č. 33 k vyhlášce č. 323/2004 Sb., na základě které bude možné dohledat a prokázat, jak byly nakoupené hrozny ročníku 2009 zpracovány a pro kterou konkrétní výrobní šarží vina byly konkrétní hrozny (vždy blíže specifikované dokumentem „kupní smlouva-výkupní lístek“ nebo jiným dokladem prokazujícím nákup hroznů) použity, a dopustil se tak správního deliktu podle § 11 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[5] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce včas žalobu. Uvedl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost i pro nedostatek důvodů. Rozhodnutí nesplňuje požadavky zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ani § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaný i inspektorát se dopustili mnoha procesních pochybení, v jejichž důsledku je celé řízení před správními orgány nezákonné. S ohledem na námitky uvedené v žalobě žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, případně aby upustil od uloženého trestu či jej snížil.

[6] Kvůli poměrně velkému rozsahu žaloby budou pro lepší přehlednost konkrétní námitky žalobce rozebrány až v části IV. tohoto rozsudku.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[7] Ve vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí a vyjádřil se i k nově uplatněným námitkám. Měl za to, že správní orgány postupovaly v souladu se správním řádem a že se v napadeném rozhodnutí přezkoumatelným způsobem vypořádal se všemi odvolacími námitkami. Rozhodnutí inspektorátu bylo změněno v souladu s podmínkami správního řádu. Na základě uvedeného žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

[8] Soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí inspektorátu, včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.

[9] Zdejší soud shrnul poměrně rozsáhlé žalobní námitky do následujících bodů, na které následně reaguje.

IV. A. Vymezení skutku

Argumentace žalobce

[10] Výrok oznámení o zahájení řízení ze dne 12. 1. 2011, č. j. BB712-76/005/7/2010-SŘ, a výrok napadeného rozhodnutí neobsahují dobu spáchání správního deliktu, ale pouze den, kdy byl správní delikt zjištěn. Nelze proto posoudit, kdy došlo k zániku odpovědnosti za správní delikt. Místní a časové vymezení skutku zcela schází.

Závěry Krajského soudu v Brně

[11] K tomu je třeba nejprve podotknout, že na oznámení o zahájení řízení nelze klást stejné požadavky jako na výrok rozhodnutí o správním deliktu.

[12] Ohledně problematiky zahájení řízení o správním deliktu lze odkázat na bohatou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Náležitostmi oznámení o zahájení správního řízení trestního se vyjádřil např. v rozsudku ze dne 20. 11. 2003, č. j. 5 A 73/2002-34, publikovaném pod č. 296/2004 Sb. NSS (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž konstatoval, že z oznámení musí být „*patrné, kdo je činí a které věci se týká, neboť jen tak je zaručeno právo účastníka se v daném řízení účinně hájit. (...) Vymezení skutku, pro který je řízení zahájeno, musí mít určitý stupeň konkretizace, stejně tak jako musí být z oznámení o zahájení řízení zřejmé, co bude jeho předmětem a o čem bude v řízení rozhodováno; v sankčním řízení i to, jaký postih za dané jednání hrozí.*“ Na tento závěr Nejvyšší správní soud navázal v rozsudku ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009-541, publikovaném pod č. 2119/2010 Sb. NSS, v němž uvedl, že „*předmět jakéhokoliv*

zahajovaného řízení (a pro oznámení o zahájení správně-trestního řízení to platí zvláště) musí být identifikován dostatečně určitě tak, aby účastníkovi řízení bylo zřejmé, jaké jeho jednání bude posuzováno, a aby bylo zaručeno jeho právo účinně se v daném řízení hájit.“

[13] Zdejší soud má za to, že oznámení o zahájení správního řízení ze dne 12. 1. 2011, č. j. BB712-76/005/7/2010-SŘ, splňovalo náležitosti vyžadované zákonem i judikaturou a předmět řízení byl vymezen dostatečně. Jednotlivá porušení právních předpisů jsou dostatečně konkretizována jak skutkově, je patrné, z jakých důvodů a na podkladě jakých ustanovení právních předpisů správní orgán spatřuje v takovém jednání správní delikt.

[14] Žalobce ostatně námitky vůči vymezení skutku v průběhu řízení před inspektorátem nevnesl. Námitky uplatnil až v odvolacím řízení, a to spíše obecného rázu.

[15] Jiné a přísnější požadavky musí splňovat výrok rozhodnutí o správním deliktu. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dovodil (srov. usnesení jeho rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73, publikované pod č. 1546/2008 Sb. NSS), že výrok rozhodnutí o jiném správním deliktu musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. Neuvede-li správní orgán takové náležitosti do výroku svého rozhodnutí, podstatně poruší ustanovení o řízení, a jeho rozhodnutí musí být z tohoto důvodu k námitce účastníka zrušeno.

[16] Obecně lze k požadavku přesné časové specifikace vytýkaného skutku, jak ji formuluje judikatura Nejvyššího správního soudu, říci, že jej nelze vykládat mechanicky – totiž tak, že je třeba vždy uvést přesný den (měsíc) počátku a konce závažného jednání, protože v některých případech to z povahy věci není možné. Určitá minimální míra podrobnosti v popisu skutku je však nezbytná pro celé sankční řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek a překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu. Judikatura k otázce náležitostí výroku správního rozhodnutí je poměrně přísná v obecných formulacích; v konkrétních věcech však ani u ní nepřevládá hledisko formální nad hlediskem materiálním (k tomu viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 12. 2009, čj. 8 Afs 56/2007-479, publikovaný pod č. 2295/2011 Sb. NSS). Důvodem pro zrušení rozhodnutí tak podle přesvědčení soudu nemůže být to, že ve výroku není obsažen zcela vyčerpávající popis skutku, pokud je povaha skutku včetně všech podrobností zřejmá z odůvodnění rozhodnutí.

[17] Soud považuje za rozumný náhled, podle něž je třeba přezkoumávat konkrétní výrok rozhodnutí o správním deliktu především z toho hlediska, zda výrok nebyl formulován natolik stručně, že skutek zde popsán lze zaměnit s jiným, že účastník nebylo zřejmé, co konkrétně mu správní orgán vytýká, že se účastník pro příliš obecný popis skutku nemohl účinně bránit a přinášet v řízení dostatečně přiléhavé protiargumenty – tedy z hlediska skutečného dotčení účastníka na právech. V tomto ohledu není poukaz žalobce na nedostatečné časové vymezení skutků zcela přesvědčivý, protože v průběhu celého správního řízení konkrétně nenamítl, že by mu povaha a rozsah některého pochybení nebyly jasné, že by nevěděl, za co přesně je trestán, případně že by kvůli nedostatečné specifikaci skutku byl za některé jednání trestán opakovaně.

[18] V nyní projednávané věci byl výrok u všech správních deliktů (celkem 12) dostatečně určitý a tyto skutky byly dostatečně vymezeny tak, aby je nebylo možné zaměnit s jinými. V případě porušení povinnosti vést evidenční knihy (správní delikty I., II., IV. bod 1. a 2.) bylo vždy uvedeno, kterého období se evidenční kniha týká (r. 2009/2010) a porušení bylo zjištěno ke dni kontroly. Již z povahy daného deliktu je zřejmé, že není možné přesně stanovit okamžik, kdy se jej delikvent dopustí. Je však samozřejmé, že se jej nemohl dopustit dříve, než mu vznikla povinnost danou evidenční knihu vést, tedy před vinařským rokem 2009/2010. Na druhé straně je doba spáchání deliktu ohraničena kontrolou, provedenou v provozovně žalobce. Skutková podstata správního deliktu byla naplněna tím, že k určitému datu byly evidenční knihy ve stavu, který bylo možno označit za nedostatečný z pohledu nároků na jejich řádné vedení. Požadavek nezaměnitelnosti popisu skutku není porušen, neboť vztahování jednání k provedené kontrole pokrývá protiprávní jednání od neurčeného okamžiku v minulosti až do data kontroly. Ke stejnému závěru dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 12. 2015, č. j. 2 As 187/2015-35.

[19] V případě nepředložení evidenčních knih (správní delikt IV. bod 5. a VI. bod 2.) je zjevné, že se jedná o delikt, který je spáchán jednorázově samotným nepředáním evidenčních knih v den kontroly.

[20] Správních deliktů IV. bod 3. a 4. se žalobce dopustil tím, že uvedl do oběhu víno neznámého původu, resp. víno nesprávně označené. Prokáže-li se při kontrole, že k uvedení takového vína na trh došlo, je skutková podstata správního deliktu naplněna, neboť správní orgán zjistil, že v době kontroly je víno na trhu. Spolu s přesným označením výkupních lístků, šarže vína a množství vína uvedeného na trh je uvedení data kontroly dostatečným vymezením správního deliktu, které brání dvojímu potrestání pachatele a zároveň umožňuje případné přísnější potrestání pachatele za delikt opakovaný. Zpětné prokazování faktického přesného okamžiku uvedení vína do oběhu ze strany správních orgánů by mohlo učinit ukládání sankcí nemožným. Zároveň takový postup není nutný, protože v rozporu se zákonem je již samotné uvedení závadného vína na trh. Zjištěné skutečnosti ohledně uvádění vína na trh by se eventuálně mohly zohlednit při úvaze o výši ukládané pokuty.

[21] U porušení opatření k odstranění zjištěných nedostatků (správní delikt III., VI. bod 1., VII.) byl skutek vymezen konkrétním opatřením, které žalobce nesplnil ve stanovené lhůtě. Skutky jsou jednoznačně vymezené a nelze je zaměnit s jinými.

[22] Místní vymezení skutků bylo rovněž dostatečné - provozovna žalobce *Čejkovice 945*, příp. *Čejkovice, Bílovická 557*.

[23] Nutno dodat, že žalobce z podle něho nedostatečného označení správních deliktů nedovozuje žádný konkrétní dopad do svých práv a jeho žalobní námitky jsou v tomto směru toliko obecné.

[24] Skutky, za které byl žalobce sankcionován, tedy byly dostatečně vymezeny tak, aby je nebylo možné zaměnit s jinými. I kdyby nebylo časové vymezení skutků zcela přesné, nemohlo dojít k zániku odpovědnosti za správní delikt podle § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví, jak rozebral žalovaný na str. 35 napadeného rozhodnutí. Nebylo pochyb

o tom, že inspektorát zahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o deliktech dozvěděl a současně dříve než uplynulo 5 let ode dne, kdy byly spáchány.

IV. B. K jednotlivým skutkům

Argumentace žalobce

[25] Konkrétně ohledně skutků I. a II. vycházel inspektorát z protokolu o kontrole ze dne 16. 7. 2010, č. P056-70394/10, ze kterého však vytýkané porušení povinností nevyplyvá. V protokolu je uvedeno, že evidence podle přílohy č. 27 vyhlášky č. 323/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství, ve znění pozdějších předpisů (dále též „vyhláška č. 323/2004 Sb.“), není vedena úplně, ale správní orgán nekontroloval elektronicky vedenou evidenci žalobce, tudíž nemohl správně zjistit skutkový stav. Není vůbec uvedeno, za které časové období neměla být evidence řádně vedena.

[26] K porušení povinností v provozovně v Čejkovicích, Bílovická 557, nemohl inspektorát dospět, jelikož kontrolu v této provozovně osobně nevykonával.

Závěry Krajského soudu v Brně

[27] V protokolu ze dne 16. 7. 2010, č. P056-70394/10, je uvedeno, že evidence dle přílohy č. 27 k vyhlášce č. 323/2004 Sb. není vedena úplně a evidence dle přílohy č. 33 nejsou vedeny řádně nebo vůbec. Elektronickou evidenci žalobce nebylo možné považovat za evidenční knihu ve smyslu § 30 odst. 1 a 3 zákona o vinohradnictví, jelikož použitý program nezabezpečuje, aby každý záznam byl proveden nevratně s uvedením jména osoby, která záznam provedla a nesplňuje tak požadavek § 14 odst. 1 vyhlášky č. 323/2004 Sb. (viz str. 6 rozhodnutí inspektorátu). Časové období bylo vymezeno vinařským rokem 2009/2010.

[28] Zjištění na provozovně Bílovická 557 vycházelo z vyjádření Ing. K., sklepmistra, a Ing. M., technologa. Proti předmětnému protokolu o kontrole žalobce nepodal námitky ani v průběhu řízení nezpochybňoval, že se skutek stal. Proto lze souhlasit se žalovaným, že tato námitka je ryze účelová.

Argumentace žalobce

[29] Naplnění skutkové podstaty skutku III. nebylo prokázáno, jelikož se inspektorát při kontrole ze dne 17. 8. 2010, protokol č. P062-70394/10, nezabýval evidencí vedenou v elektronické podobě, tak jako se jí nezabýval ani při kontrole dne 16. 7. 2010.

[30] Opatření ze dne 17. 8. 2010, č. P062-70394/10/D, bylo vydáno v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu, jelikož zcela absentuje odůvodnění.

Závěry Krajského soudu v Brně

[31] Jak již bylo uvedeno výše, elektronickou evidenci žalobce nebylo možné považovat za evidenční knihu ve smyslu § 30 odst. 1 a 3 zákona o vinohradnictví.

[32] Opatření vydané inspektorem na základě výsledků provedené kontroly podle § 5 odst. 1 zákona o SZPI je rozhodnutím, ve vztahu k němuž se subsidiárně použije správní řád, přičemž je nezbytné, aby písemný záznam o tomto opatření obsahoval náležitosti uvedené v § 67 odst. 2 a § 68 odst. 3 správního řádu. Přitom je možné akceptovat (a ostatně to i odpovídá charakteru prováděných kontrol), aby opatření bylo součástí kontrolního protokolu. V takovém případě je třeba, aby protokol obsahoval jak náležitosti protokolu uvedené v § 15 odst. 1 a 2 zákona o státní kontrole, tak náležitosti opatření čili rozhodnutí. Je rovněž nutné jednotlivé náležitosti vymezit přehledně tak, aby bylo zřejmé, jaké náležitosti se vztahují ke kontrolnímu protokolu a jaké k uloženému opatření.

[33] Takovým rozhodnutím je i opatření ze dne 17. 8. 2011, jímž inspektorát podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona o SZPI uložil žalobci na základě výsledků provedené kontroly opatření k odstranění zjištěných nedostatků, tedy konkrétně povinnost dopracovat vinařskou evidenci a řádně vyplňovat dokument uvedený v příloze č. 25 vyhlášky č. 323/2004 Sb.

[34] V daném případě protokol ze dne 17. 8. 2010, č. P062-70394/10, obsahoval všechny náležitosti vyžadované § 15 zákona o státní kontrole. Předmětné opatření č. P062-70394/10/D bylo přílohou tohoto protokolu, což je výslovně uvedeno jak v protokolu, tak v opatření. Toto rozhodnutí inspektorátu splňovalo zákonné náležitosti dle § 67, § 68 a § 69 správního řádu včetně odůvodnění rozhodnutí. Žalobce blíže nespecifikoval, v čem shledává jeho obsah nedostatečným. Dle zdejšího soudu inspektorát v návaznosti na obsah protokolu o výsledku kontroly srozumitelně a logicky odůvodnil výrok rozhodnutí (uložené opatření) a uvedl veškeré podklady pro jeho vydání (viz str. 1 *in fine* a str. 2 protokolu č. P062-70394/10). Lze tedy uzavřít, že jak protokol o kontrole, tak uložené opatření, jak jednotlivě, tak jako celek obsahovaly veškeré zákonné náležitosti. Rovněž bylo přehledně vymezeno, jaké náležitosti se vztahují ke kontrolnímu protokolu a jaké k uloženému opatření.

Argumentace žalobce

[35] Naplnění skutkové podstaty skutku IV. bod 1. nebylo prokázáno, jelikož se inspektorát při kontrole ze dne 11. 10. 2010, protokol č. P066-70394/10, nezabýval evidencí vedenou v elektronické podobě. V protokolech o kontrole nebyla zjištěna skutečnost, že by žalobce řádně nevedl přílohu č. 32. Žalovaný nespecifikoval časové období, ze které neměla být příloha č. 32 řádně vedena. Žalobce neměl povinnost uvádět na výkupním lístku pěstitele, když nakupoval hrozny od dodavatele odlišného od pěstitele.

Závěry Krajského soudu v Brně

[36] Je třeba podotknout, že skutku IV. bod 1. se týká protokol ze dne 10. 11. 2010, č. P073-70394/10, nikoli protokol č. P066-70394/10, jak uváděl žalobce. V protokolu ze dne 10. 11. 2010 je jasně uvedeno, že žalobce řádně nevedl evidenci dle přílohy č. 32 vyhlášky č. 323/2004 Sb. (viz zejména str. 5 protokolu). Co se týče elektronické evidence, nezbyvá než opět uvést, že ji nebylo možné považovat za evidenční knihu ve smyslu § 30 odst. 1 a 3 zákona o vinohradnictví.

[37] Časové období bylo vymezeno vinařským rokem 2009/2010, přičemž inspektorát uvedl přímo ve výroku rozhodnutí, že žalobce vedl evidenční knihu dle přílohy č. 32 vyhlášky č. 323/2004 Sb. až od února 2010.

[38] V souladu s § 14 odst. 5 písm. b) vyhlášky č. 323/2004 Sb. se výkup vinných hroznů provádí prostřednictvím výkupního lístku, jehož vzor je uveden v příloze č. 25 předmětné vyhlášky. Výkupní lístek může být nahrazen i jiným dokladem, zejména vážním lístkem nebo dodacím listem, pokud tento doklad má veškeré náležitosti a údaje obsažené ve výkupním lístku. Dle přílohy č. 25 patří mezi náležitosti výkupního lístku i údaje o pěstiteli. Tedy i v případě, že žalobce nakupoval víno od osoby odlišné od pěstitele, měly doklady o těchto transakcích tyto údaje obsahovat. Jelikož v případě výkupu hroznů od společnosti BJ.VITIS s.r.o. kolonka pěstitel vyplněna nebyla, žalobce se dopustil správního deliktu podle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví.

Argumentace žalobce

[39] Skutková podstata skutku IV. bod 2. nemohla být naplněna, protože z kontrolních zjištění neplyne porušení povinností dle čl. 45 odst. 1 písm. a) nařízení č. 436/2009. Vystavení výkupního lístku není zápisem do evidenční knihy.

Závěry Krajského soudu v Brně

[40] V protokolu ze dne 10. 11. 2010, č. P073-70394/10, inspektorát konstatoval, že žalobce porušil čl. 45 odst. 1 písm. a) nařízení č. 436/2009, jelikož při nákupu hroznů od společnosti BJ.VITIS s.r.o. vystavoval výkupní lístky ve většině případů několik dní po skutečném příjmu hroznů (viz str. 9 protokolu). V souladu s § 14 odst. 1 a 5 vyhlášky č. 323/2004 Sb. tvoří i výkupní lístky evidenční knihy.

Argumentace žalobce

[41] Skutková podstata skutku IV. bod 3. nebyla naplněna, neboť žalobce produkt neznámého původu do oběhu neuváděl. Dle § 27 odst. 4 písm. b) bod 3. zákona o vinohradnictví, ve znění účinném v době spáchání správního deliktu, bylo zakázáno uvádět do oběhu produkt, který je neznámého původu. Uvádění do oběhu produktu vyrobeného za použití produktu neznámého původu nebylo porušením citovaného ustanovení a nebylo možné takové jednání sankcionovat. Takové jednání se stalo správním deliktem až ode dne 1. 9. 2011, kdy nabyla účinnosti novela zákona o vinohradnictví č. 256/2011 Sb.

[42] Skutek nebyl vymezen co do množství hroznů, tak množství vyrobeného vína či přezkoumatelné identifikace výkupních lístků. Inspektorát vycházel z telefonických a emailových sdělení pěstitelů, které žalobci při kontrole nedoložil. Kontroly u pěstitelů byly provedeny v prosinci 2010 a lednu, únoru 2011, tudíž předmětný skutek nemohl být žalobcem spáchán k uvedenému dni.

[43] Závěr správních orgánů, že hrozny byly neznámého původu, neodpovídá skutečnosti, jelikož žalobce původ hroznů řádně ověřil v registru vinic a dvě odrůdy hroznů byly SZPI

zatříděny dle § 26 zákona o vinohradnictví, s tím, že původ vína vyrobeného z hroznů dodaných společnostmi BJ.VITIS s.r.o. je znám.

[44] Z jednotlivých protokolů o kontrole vyplývá, že tvrzení správních orgánů, že kontrolní zjištění u pěstitelů a výrobců vína byla podložena vinařskou evidencí a obchodními doklady, neodpovídá skutečnosti.

Závěry Krajského soudu v Brně

[45] Žalobce se dle správních orgánů dopustil správního deliktu tím, že porušil zákaz stanovený § 27 odst. 4 písm. b) bod 3. zákona o vinohradnictví, jelikož uváděl do oběhu produkt neznámého původu. Konkrétně tím, že uvedl do oběhu víno jakostní odrůdové a odrůdové vyrobené za použití hroznů neznámého původu.

[46] Předmětné ustanovení § 27 odst. 4 písm. b) bod 3. znělo do dne 31. 8. 2011 tak, že bylo zakázáno uvádět do oběhu produkt, *který je neznámého původu*. Novelou provedenou zákonem č. 256/2011 Sb. byl předmětný zákaz přesunut pod § 27 odst. 4 písm. b) bod 2. a text doplněn tak, že ode dne 1. 9. 2011 je zakázáno uvádět do oběhu produkt, *který je neznámého původu nebo je vyrobený z produktu neznámého původu*.

[47] Soud připouští, že čistě jazykový výklad ve spojení s textem důvodové zprávy k zákonu č. 256/2011 Sb. by mohl vést k závěru, že žalobce nebylo možné dle § 27 odst. 4 písm. b) bod 3. zákona o vinohradnictví, ve znění účinném do dne 31. 8. 2011, stíhat za to, že uváděl do oběhu víno, u kterého byl známý výrobce, avšak nikoli původ surovin.

[48] Ústavní soud však ve své judikatuře opakovaně zdůrazňuje, že „*naprosto neudržitelným momentem používání práva je jeho aplikace, vycházející pouze z jeho jazykového výkladu. Jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity*“ (srov. např. nálezy pléna Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97, č. 30/1998 Sb.; nálezy Ústavního soudu jsou dostupné na <http://nalus.usoud.cz>). Tato teze je v judikatuře Ústavního soudu ustálená. Například v plenárním nálezu ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96, č. 63/1997 Sb., Ústavní soud konstatoval, že „*soud [...] není absolutně vázán doslovným zněním zákonného ustanovení, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit v případě, kdy to vyžaduje ze závažných důvodů účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jenž mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku. Je nutno se přitom vyvarovat libovůle; rozhodnutí soudu se musí zakládat na racionální argumentaci*.“ S tímto již tradičním a ustáleným interpretačním přístupem Ústavního soudu nemá zdejší soud potřebu jakkoli polemizovat. Jazykový výklad tedy v žádném případě nepředstavuje výkladovou metodu jedinou či *a priori* určující. Typicky je totiž zapotřebí zkoumat i účel aplikované normy.

[49] Ustanovení § 27 zákona o vinohradnictví má za úkol vymezit podmínky pro zdravotní nezávadnost a jakost, zamezení nekalé soutěže a klamání spotřebitele a splnění povinností

týkajících se identifikace a evidence vína při uvádění produktů do oběhu. Dle § 3 odst. 2 písm. i) zákona o vinohradnictví, ve znění účinném do dne 31. 8. 2011, se pro účely tohoto zákona rozumí produktem kromě vína mj. i sklizené čerstvé vinné hrozny. Jelikož zákon o vinohradnictví neobsahoval definici neznámého produktu v § 27 odst. 4 písm. b) bod 3., ve znění účinném do dne 31. 8. 2011, odkazoval na zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách, který v § 2 písm. w) definuje potravinu neznámého původu jako potravinu, u které nelze prokázat jejího výrobce nebo u dovezené potraviny zemi původu a jejího výrobce. Z textu právních předpisů je tedy zřejmé, že do oběhu je zakázáno uvádět jak víno neznámého původu, tak i např. sklizené čerstvé vinné hrozny neznámého původu.

[50] I s přihlédnutím k systému norem upravujících oblast vína na evropské úrovni je v souladu se smyslem a účelem zákona o vinohradnictví jediným logickým výkladem ten, který zastávaly správní orgány a se kterým se ztotožnil i zdejší soud. A sice, že víno vyrobené z hroznů neznámého původu je nutno považovat za produkt neznámého původu, který je zakázáno uvádět do oběhu. Jen takto lze spotřebitele ochránit před klamáním o původu vína. Soud považuje za nesmyslné, že by bylo možné se této povinnosti vyhnout tím, že by subjekt uváděl zprostředkovaně do oběhu hrozny neznámého původu, které předtím např. zpracoval na víno. Výklad, že víno není neznámého původu, když je znám jeho výrobce/prodejce, považuje zdejší soud za neudržitelný a absurdní. Víno vyrobené z hroznů neznámého původu je produkt neznámého původu ve smyslu § 27 odst. 4 písm. b) bod 3. zákona o vinohradnictví, ve znění účinném do dne 31. 8. 2011.

[51] K tomu lze ještě doplnit, že obzvláště u vína je původ důležitý pro jeho kvalitu a i pro rozhodování spotřebitele. Údaj o provenienci totiž slouží k nezaměnitelné informaci pro konečného spotřebitele a přispívá tím k naplnění smyslu právní úpravy v dané oblasti v jeho informativní a ochranné funkci. Nejvyšší správní soud dospěl v rozsudku ze dne 22. 11. 2012, č. j. 3 As 50/2012-44, k závěru, že klamání konečného spotřebitele je třeba vždy vnímat v jeho materiálním smyslu záměny představy (zde o původu vína) a nikoli jen jako porušení formálně zakotvených povinností. Žalobce v daném případě měl povinnost vést přesvědčivou evidenci dovážených hroznů a měl také povinnost původ vína uvádět v předpokládaném rozsahu na vinětech lahví s vínem. Jen takovým způsobem lze totiž zachovávat a chránit dědictví „*zvláštních vlastností souvisejících se zeměpisným původem vína*“.

[52] Novelu § 27 odst. 4 písm. b) zákona o vinohradnictví provedenou zákonem č. 256/2011 Sb. lze tedy považovat za určité vysvětlení a zpřesnění stávající úpravy, které bylo vedeno snahou zabránit sporům vznikajícím ve správních řízeních. Dle soudu však postačovalo pouze stávající text zákona vykládat podle základních pravidel interpretace práva v souladu se smyslem a účelem zákona o vinohradnictví.

[53] Skutek byl vymezen dostatečně, a to dle výkupních lístků, minimálního množství vyrobeného vína, resp. i šaržemi nalahvovaného vína. Jak správně podotkl žalovaný, přesné množství hroznů, příp. vína, nebylo možné určit kvůli tomu, že žalobce nevedl řádně evidenci. Výkupní lístky žalobce inspektorátu sám předložil a jsou specifikovány jak v kontrolních protokolech, tak poměrně vyčerpávajícím způsobem v rozhodnutí inspektorátu na str. 14–20.

[54] Inspektorát ve svém rozhodnutí vycházel z protokolů o kontrolách včetně jejich příloh (faktury, výkupní lístky), které byly vyhotoveny při kontrolách jak u žalobce, tak u dalších pěstitelů a výrobců vína. Žalobce měl možnost se se všemi podklady rozhodnutí seznámit a vyjádřit se k nim. A to včetně prohlášení jednotlivých pěstitelů a výrobců vína, která byla přílohou protokolu č. P073-70394/10. Správní orgány vycházely z protokolů o kontrole i sdělení pěstitelů a výrobců vína. Vzniklé nesrovnalosti vysvětlil a zdůvodnil inspektorát na str. 13, 14, 39 a 40 svého rozhodnutí a uvedl, jaké skutečnosti považoval za prokázané. Postup správních orgánů byl zcela v pořádku, když si inspektoři sdělení jednotlivých subjektů ověřovali kontrolou jejich evidence.

[55] Soudu není zcela zřejmá námitka žalobce ohledně časové posloupnosti skutku a provedených kontrol. Je totiž zcela běžné a v souladu s právními předpisy, když jsou důkazy shromažďovány až po spáchání určitého skutku. Jistě není potřeba, aby veškeré důkazy existovaly před spácháním správního deliktu.

[56] V průběhu řízení bylo prokázáno, že žalobce nakoupil od společnosti BJ.VITIS s.r.o. hrozny neznámého původu (protokol ze dne 11. 10. 2010, č. j. P066-70394/10) a ty byly následně smíseny s hrozny známého původu. Pokud jednotliví pěstitelé a výrobci vína sami zpracovali hrozny z vinic, jejichž registrační čísla byla uvedena na dodacích listech BJ.VITIS s.r.o., není možné, aby stejné hrozny prodala žalobci společnost BJ.VITIS s.r.o. (viz protokoly o kontrole ze dne 11. 10. 2010, č. P066-70394/10 a ze dne 10. 11. 2010, č. P073-70394/10). Hrozny nakoupené od této společnosti jsou tedy hrozny neznámého původu. Závěr žalovaného byl podpořen odpovídajícím rozsahem skutkových zjištění. Podle krajského soudu žalobce pouze účelově zpochybňoval jednotlivé úryvky z kontrolních protokolů a sám neučinil nic pro dokázání opaku, ačkoliv byl na řádné vedení evidence opakovaně upozorněn a bylo mu uloženo v tomto směru opatření k nápravě. Ke stejným závěrům dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 7. 2014, č. j. 3 As 64/2013-39. Jak již bylo uvedeno výše, žalobce měl možnost se se všemi podklady rozhodnutí seznámit a vyjádřit se k nim.

[57] Dokazováním tedy bylo prokázáno, že hrozny vykoupené žalobcem od společnosti BJ.VITIS s.r.o. byly neznámého původu. Údaje v registru vinic vychází z informací poskytnutých pěstiteli a výrobcí vína, a proto je nelze považovat za bezvýhradně správné a pravdivé. Ostatně sám žalobce je v nyní projednávané věci sankcionován i za porušení povinnosti oznamovat úplné a pravdivé údaje Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému (skutek V.). Skutečnost, že žalobce ověřoval původ hroznů v tomto registru, by mohla být eventuálně zohledněna při hodnocení závažnosti spáchaného deliktu, ale nemění nic na tom, že skutečný původ hroznů nebyl prokázán. Stejně tak skutečnost, že dvě odrůdy hroznů byly žalobcem zpracovány na vína, která byla následně zaříděna, neprokazuje, že původ hroznů byl znám. Inspekce vycházela z údajů poskytnutých žalobcem a při zařídění vína neshledala, že by nebyly pravdivé. Pozdějším dokazováním však inspektorát prokázal opak.

Argumentace žalobce

[58] Nemožnost naplnění skutkové podstaty skutku V. vyplývá z povinných hlášení zasílaných Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému, když je zřejmé, že

došlo k závadě při přenosu dat. V oznámení o zahájení řízení absentuje vymezení skutku, které má být žalobci kladeno za vinu.

Závěry Krajského soudu v Brně

[59] Skutková zjištění ohledně skutku V. jsou dostatečně popsána v rozhodnutí inspektorátu na str. 25–27. Žalobce v průběhu řízení netvrdil, že by došlo k závadě při přenosu dat a ani v žalobě toto tvrzení neprokázal. Inspektorát prokázal, že žalobce ve vinařském roce 2009/2010 zpracoval pro výrobu vína cca o 2 miliony kg vinných hroznů více, než uvedl ve svém prohlášení.

[60] Oznámení o zahájení řízení nemusí obsahovat „precizně formulované skutkové věty“ jak se domáhá žalobce, ale takový popis skutku, aby jej nebylo možné zaměnit s jiným. Jak již bylo uvedeno výše, oznámení o zahájení správního řízení tento požadavek splňovalo. Předmět řízení byl vymezen dostatečně. Konkrétně skutek V. byl vymezen obdobím i počty a identifikací nakoupených hroznů. Teorie a praxe nechápe totožnost skutku jen jako naprostou shodu mezi skutkovými okolnostmi popsanými v oznámení o zahájení řízení a výrokem rozhodnutí. Postačí shoda mezi podstatnými skutkovými okolnostmi. Totožnost skutku je zachována také tehdy, je-li dána shoda alespoň v jednání při rozdílném následku, nebo shoda alespoň v následku při rozdílném jednání, ale rovněž i tehdy, je-li jednání nebo následek (případně obojí) shodné alespoň částečně, za předpokladu, že bude dána shoda v podstatných okolnostech, jimiž se rozumí zejména skutkové okolnosti charakterizující jednání nebo následek z hlediska právní kvalifikace, která přichází v úvahu. Úpravy konkrétních počtů nakoupených či nahlášených hroznů lze považovat za drobnou úpravu následku jednání, která však rozhodně nemá vliv na totožnost skutku.

IV. C. Další procesní vady

Argumentace žalobce

[61] Inspektorát žalobce předčasně poučil ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí již v oznámení o zahájení správního řízení. Tím dal najevo, že nectí zásadu presumpce neviny. Lhůta pro vyjádření navíc nebyla uložena zákonnou formou, tedy usnesením, což žalobce namítal již v odvolání. Žalovaný se s touto námitkou adekvátně nevypořádal, a proto je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné.

Závěry Krajského soudu v Brně

[62] V oznámení o zahájení správního řízení ze dne 12. 1. 2011 inspektorát uvedl pouze obecné poučení, že má žalobce právo v souladu s § 36 odst. 1 až 3 správního řádu navrhopat důkazy a vyjádřit své stanovisko po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí. Z této listiny ani z dalších písemností vydaných správními orgány nelze dospět k závěru, že by nectily zásadu presumpce neviny. Žalobce měl možnost nahlížet do spisu, vyjadřovat se k podkladům rozhodnutí i sám předkládat důkazy. Když inspektorát dospěl k závěru, že již má shromážděny veškeré potřebné podklady pro rozhodnutí, dal žalobci možnost k těmto podkladům se vyjádřit. To však neznamená, že nemůže s ohledem na další vývoj řízení, především pak např. na základě vyjádření účastníka řízení, dokazování pokračovat. Poté dá

správní orgán znovu možnost se vyjádřit k takto doplněným podkladům rozhodnutí, tak jako v nyní projednávané věci. Postupem správních orgánů tedy žalobce nebyl zkrácen na svých procesních právech.

[63] Pokud žalobce namítá, že inspektorát měl postupovat podle § 39 odst. 1 správního řádu, podle něhož o určení lhůty pro úkon je potřeba vydat usnesení, soud k tomuto postupu nevidí žádný důvod. Inspektorát žalobce opakovaně (naposledy ve vyjádření ze dne 17. 5. 2011, č. j. BB712-105/005/7/2011) poučil podle § 36 odst. 3 správního řádu, že má možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Současně jej upozornil, že pokud tak neučiní do 5 dnů od doručení, vydá inspektorát rozhodnutí ve věci samé. V daném případě tedy nešlo o určení lhůty k provedení úkonu, pro které je zákonem vyžadována forma usnesení, ale o realizaci práva žalobce seznámit se s podklady rozhodnutí, pro které není stanovena zákonná forma. Možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům je právem účastníka řízení a nikoliv jeho povinností. Smyslem procesního práva upraveného v § 36 odst. 3 správního řádu je dát účastníku k dispozici skutková zjištění správního orgánu, aby mohl případně poukázat na jejich nesprávnost nebo aby navrhl jejich doplnění. Inspektorát tedy nepochybil, pokud žalobce upozornil na lhůtu 5 dní k vyjádření pouhým přípisem. Ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu je ve vztahu k § 39 správního řádu v poměru speciality. Teoreticky by bylo možné stanovit lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí usnesením podle § 39 odst. 1 správního řádu, avšak soud by to považoval za značný formalismus a rozhodně není chybou, pokud tuto formu správní orgán nezvolí. Žalobce ostatně svá práva využil, a není tak zcela zřejmé, jak by měl být případným nedodržením formy dotčen na svých právech.

[64] S touto námitkou se žalovaný dostatečným způsobem vypořádal na str. 26 napadeného rozhodnutí, kde odůvodnil, proč má za to, že v tomto případě se nejednalo o určení lhůty ve smyslu § 39 odst. 1 správního řádu, a proto nebylo potřeba vydávat usnesení.

Argumentace žalobce

[65] Zásadního pochybení se žalovaný dopustil při provádění důkazů listinami obsaženými ve spise, čímž porušil zásadu materiální pravdy. Žalobce nebyl dne 8. 3. 2011 (protokol č. j. BB712-94/2010) uvědoměn o provádění důkazu listinou mimo ústní jednání. Inspektorát při provádění důkazů listinami nepostupoval podle § 53 odst. 6 správního řádu, čímž byla porušena procesní práva žalobce.

Závěry Krajského soudu v Brně

[66] K této námitce se žalovaný dle soudu dostatečně vyjádřil na str. 22 a 23 napadeného rozhodnutí. Uvedl, že protokol o provedení důkazu listinami ze dne 8. 3. 2011, č. j. BB712-94/2010, nebyl pro prokázání předmětných skutečností použit, jelikož žalobce nebyl o provádění důkazu vyrozuměn. Předmětné listiny byly proto opětovně provedeny jako důkazy dne 3. 6. 2011 (viz protokol č. j. BB712-107/005/7/2011-SŘ) v souladu s § 53 odst. 6 správního řádu. Žalobce byl o tomto provádění důkazů vyrozuměn podáním ze dne 26. 5. 2011, č. j. BB712-106/005/7/2010 (doručeno dne 30. 5. 2011). Nezbyvá než zopakovat,

že žalobce měl možnost se se všemi podklady rozhodnutí seznámit a vyjádřit se k nim, což i opakovaně činil.

Argumentace žalobce

[67] Jelikož inspektorát neprováděl důkaz protokoly o kontrole, je zřejmé, že sankci ukládaly stejné osoby, jako ty které prováděly státní kontrolu a protokoly znaly, což je v rozporu se zásadou správního trestání. Rozhodnutí ve věci samé připravovala Mgr. M. S., která se současně podílela a účastnila kontrol prováděných správním orgánem, kterých se účastnil i Mgr. P. D., nadřízený pracovník Mgr. S.

Závěry Krajského soudu v Brně

[68] K této námitce se žalovaný vyjádřil na str. 24 napadeného rozhodnutí. Podklady pro rozhodnutí inspektorátu připravovala právnička inspektorátu Mgr. S. v součinnosti s jejím nadřízeným Mgr. D., vedoucím právního oddělení inspektorátu. Rozhodnutí o spáchání správních deliktů a uložení pokuty však vydala Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát v Brně, prostřednictvím svého ředitele MVDr. J. Navíc u jiných správních deliktů není zachována stejná dělba moci, jako v případě trestního soudnictví, protože stejný správní orgán vyšetřuje správní delikt i rozhoduje o vině a sankci.

Argumentace žalobce

[69] Další vadou dokazování bylo, že inspektorát odmítl provést důkazy navržené žalobcem dne 8. 6. 2011 a dne 13. 6. 2011 bez řádného odůvodnění. Neodůvodnil ani, proč odmítl provést výslechy svědků - pěstitelů.

Závěry Krajského soudu v Brně

[70] K důkazům navrženým žalobcem dne 8. 6. 2011 a dne 13. 6. 2011 se inspektorát vyjádřil na str. 44 a 45 svého rozhodnutí. Uvedl, že ve své podstatě nejsou žádnými novými listinnými důkazy, jelikož se jedná o listiny, které jsou již součástí správního spisu nebo jsou známy inspektorátu z jeho úřední činnosti, a proto je jejich provádění nadbytečné. Mediální zprávy nepovažoval za důkazy, které by mohly prokázat skutkový stav v dané věci. Správní orgán není povinen všechny důkazy navržené účastníky provést, pokud však některé z nich neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí uvést, proč se tak stalo. Inspektorát tak učinil výše popsáním způsobem, který soud považuje za logicky odůvodněný a dostatečný.

[71] Výslech pěstitelů hroznů žalobce navrhl až v rámci odvolacího řízení v doplnění odvolání ze dne 16. 11. 2011. Žalovaný tento důkazní návrh odmítl na str. 47 napadeného rozhodnutí s tím, že žalobce měl možnost navrhnout tento důkaz po celou dobu řízení před inspektorátem. Provedení výslechu by bylo dle žalovaného nadbytečné, jelikož všechny podstatné skutečnosti byly zaznamenány v předmětných protokolech o kontrole podepřených relevantními doklady, proti kterým žalobce v průběhu řízení před správním orgánem námitky nevnesl. Žalovaný tedy řádně odůvodnil, proč navržené výslechy neprovedl.

Argumentace žalobce

[72] Napadené rozhodnutí je nezákonné i kvůli tomu, že žalovaný odmítl námitku žalobce, že byla porušena jeho procesní práva, protože inspektorát v zahájení řízení odkázal jako na podklady rozhodnutí na přílohu č. 1.

Závěry Krajského soudu v Brně

[73] Oznámení o zahájení řízení ze dne 12. 1. 2011 obsahovalo dvě přílohy - 1. Soupis podkladů pro řízení, 2. Vyrozumění o provádění důkazů. Soudu není zřejmé, čím měla být porušena žalobcova procesní práva. Inspektorát jej seznámil s podezřením o spáchání správních deliktů a označil podklady, ze kterých bude vycházet. Co se týče námitek vůči chybám v příloze č. 1, s těmi se žalovaný vypořádal na str. 18 a 19 napadeného rozhodnutí.

Argumentace žalobce

[74] Důkazy použité správními orgány byly získány v rozporu s právními předpisy. Při kontrolách u žalobce nebylo jednáno s osobami oprávněnými za žalobce jednat, tedy kontroly nebyly zahájeny zákonným způsobem. Kontroly nebyly předem jakkoli avizovány, čehož účelově využili pracovníci správního orgánu. Rovněž nebylo možné zahájit kontrolu s předsedou představenstva, jelikož pro zastupování žalobce ve správním řízení i v rámci kontroly byl zplnomocněn advokát JUDr. Pavel Kratochvíla.

[75] Závěry Krajského soudu v Brně

[76] Okolnostmi zahájení kontrol se žalovaný zabýval na str. 29 až 34 napadeného rozhodnutí. Ze správního spisu vyplynulo následující:

[77] Zahájení jednotlivých kontrol bylo oznámeno B. S., člence představenstva, Ing. P. P., řediteli a místopředsedovi představenstva žalobce, E. P., asistentce obchodního ředitele a Mgr. L., obchodnímu řediteli a členovi představenstva. Dále bylo jednáno i s Ing. K., sklepmistrem, a Ing. M., technologem.

[78] U kontrol dne 16. 7., 17. 8., 11. 10. a 10. 11. 2010 přítomné osoby nenamítaly, že by neměly oprávnění jednat za kontrolovanou osobu, a že z toho důvodu nemůže být zahájena kontrola.

[79] Dne 7. 10. 2010 k žádné kontrole nedošlo, jelikož se nepodařilo zajistit spolupráci kompetentní osoby a byl pouze oznámen termín příští kontroly na den 11. 10. 2010.

[80] Dne 18. 11. 2010 byla do datové schránky žalobce zaslána výzva, kterou byla oznámena kontrola na následující den 19. 11. 2010. Zpráva byla vyzvednuta dne 19. 11. 2010 v 8.02 hod. Žalobce nezajistil, aby na provozovně byla přítomna kompetentní osoba, která by byla pověřena seznámit se a převzít kontrolní materiály. Přítomna byla Eva P., asistentka obchodního ředitele, v jejíž kanceláři ponechali inspektoři předmětný protokol č. P074-70394/10 a další dokumenty.

[81] Dne 29. 11. 2010 byla kontrola ohlášena Ing. P., který sdělil, že zplnomocnil JUDr. Kratochvílu k jednání za žalobce.

[82] Ve dnech 2. a 9. 12. 2010 byla kontrola oznámena Mgr. L., který sdělil, že osobou oprávněnou jednat s inspektory je JUDr. Kratochvíla.

[83] Dle § 12 odst. 2 zákona o státní kontrole jsou kontrolní pracovníci povinni oznámit kontrolované osobě zahájení kontroly a předložit pověření k provedení kontroly. Aby mělo oznámení o zahájení kontroly účinky vedoucí ke splnění povinnosti kontrolního orgánu vyplývající pro něj z § 12 odst. 2 písm. a) zákona o státní kontrole, musí zejména splňovat náležitosti obsahové a dojít do sféry kontrolované osoby. Ve své podstatě plní oznámení o zahájení kontroly stejnou funkci jako uvědomění účastníka o zahájení řízení podle § 18 odst. 3 správního řádu. Zajišťuje zejména, aby kontrolovaná osoba mohla od počátku provádění kontroly řádně a v potřebném rozsahu uplatňovat svá procesní práva, a aby po ní bylo možné spravedlivě požadovat poskytnutí potřebné součinnosti. Kontrolovanou osobou (§ 3 odst. 1 zákona o SZPI) byl v daném případě žalobce, tedy právnická osoba.

[84] Jelikož byla tato námitka řešena i v již dříve rozhodované věci vedené mezi stejnými účastníky pod sp. zn. 29 A 14/2011, soud řízení v nyní projednávané věci přerušil do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Ten v rozsudku ze dne 7. 1. 2015, č. j. 3 As 66/2013-49, potvrdil názory krajského soudu a dospěl k závěru, že ze zákona o státní kontrole a z podstaty a smyslu kontrolní akce nevyplývá, že by kontrolovaná osoba (případně její oprávněný zástupce) musela být na místě kontroly fyzicky přítomná. Opačný výklad by zcela znemožnil provádění kontrol, a to jednoduše tak, že by se statutární orgán kontrolované osoby vyhýbal kontrolám pouhým tvrzením, že se na daném místě nenachází, a tím by zmařil smysl a účel zákona o státní kontrole. Odkázat lze i na dřívější judikaturu Nejvyššího správního soudu, například rozsudek ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 As 43/2004-51 č. 719/2005 Sb. NSS: „*Skutečná kontrola má totiž význam a smysl pouze tehdy, pokud se minimalizuje riziko manipulace s objektem kontroly. Trvání na osobní účasti kontrolované osoby ve všech případech by proto mohlo vést k tomu, že by prováděná kontrola nesplnila svoji zamýšlenou funkci.*“

[85] Jelikož právní předpisy veřejného práva nestanovují pravidlo o účinnosti právního úkonu ze strany kontrolního pracovníka vůči žalobci dle § 12 odst. 2 písm. a) zákona o státní kontrole, je nutno přiměřeně využít norem soukromého práva, které tuto otázku řeší. Dle § 243 odst. 3 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2010, jedná za představenstvo družstva, jakožto statutární orgán, předseda nebo místopředseda, nevyplývá-li ze stanov něco jiného. Dle § 15 odst. 1 obchodního zákoníku platí, že kdo byl při provozování podniku pověřen určitou činností, je zmocněn ke všem úkonům, k nimž při této činnosti obvykle dochází. Dle § 16 obchodního zákoníku podnikatele zavazuje i jednání jiné osoby v jeho provozovně, nemohla-li třetí osoba vědět, že jednající osoba k tomu není oprávněna.

[86] V nyní projednávané věci byly při všech kontrolách přítomny osoby, které vystupovaly jako zaměstnanci nebo zástupci žalobce ve smyslu § 15 a 16 obchodního zákoníku a které byly schopné jednat s inspektorátem. Kontrolní pracovníci neměli žádné pochybnosti o oprávnění takovýchto osob vystupovat za žalobce, nebylo tedy potřeba, aby podrobně

zkoumali oprávnění těchto osob. Podstatné tedy bylo, že při kontrolách byla přítomna osoba, která byla způsobilá poskytnout inspektorům součinnost. Následně se o kontrole vždy dozvěděla i kontrolovaná osoba prostřednictvím svého zástupce. Pokud žádná kompetentní osoba nebyla přítomna, inspektoři kontrolu nevykonali.

[87] Konkrétně je nepochybné, že Ing. P. P. byl osobou, které bylo možno oznámit jako statutárnímu zástupci žalobce zahájení kontroly. Tak se tomu stalo telefonicky při kontrole dne 7. 10. 2010 a osobně při kontrolách dne 11. 10. 2010, 10. 11. 2010 a 29. 11. 2010. I v případech, kdy nebyl přítomen, mohli za žalobce jednat ve smyslu § 15 a 16 obchodního zákoníku např. obchodní ředitel Mgr. L., Ing. K. atd.

[88] Některé kontroly a opatření při nich uložená již byla předmětem přezkumu u zdejšího soudu, včetně okolností jejich zahájení. Okolnostmi kontroly ze dne 19. 11. 2010 se zabýval zdejší soud ve věci vedené pod sp. zn. 29 A 128/2010 a Nejvyšší správní soud pod sp. zn. 3 As 64/2013. Soudy konstatovaly, že pro samotný osud procesu bylo rozhodné, že se předmětné písemnosti dostaly do sféry kontrolované osoby a ta se s jejich obsahem nepochybně seznámila. V procesu kontroly soudy neshledaly žádné pochybení inspektorátu a zdejší soud nemá důvod se od tohoto závěru nyní odchylovat.

[89] V rozsudku ze dne 27. 11. 2013, č. j. 1 As 75/2013-69 (kterým byl potvrzen rozsudek zdejšího soudu ze dne 18. 6. 2013, č. j. 29 A 43/2011-97), který se týkal kontroly provedené u žalobce dne 2. 12. 2010, Nejvyšší správní soud konstatoval, že při poskytnutí základních úkonů součinnosti - předložení vinařské evidence a umožnění vstupu do skladových a výrobních prostor, nikoliv pomoc při hledání či poskytnutí odborného vyjádření - není důvod pochybovat, že měl Mgr. L., obchodní ředitel a člen představenstva žalobce, kompetenci poskytnout inspektorům součinnost.

[90] Rovněž postup při kontrole dne 29. 11. 2010 byl shledán bezvadným jak zdejším soudem (sp. zn. 29 A 14/2011), tak Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 7. 1. 2015, č. j. 3 As 66/2013-49, který konstatoval, že přítomnost generálního ředitele Mgr. L. na místě kontroly vylučuje i pouhé teoretické pochybnosti o dopadu jednání kontrolního orgánu na chráněná práva a zájmy žalobce.

[91] Skutečnost, že žalobce udělil plnou moc k jednání v řízení se Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí advokátovi JUDr. Kratochvílovi, na věci nemůže nic změnit. Plná moc jako taková opravňuje zmocněnce jednat za zmocnitele, nezbavuje však zmocnitele možnosti, aby svým jménem jednal sám. Zde je možno znovu poukázat na zájem na efektivitě kontroly, který by byl zmařen, pokud by byla vyžadována fyzická přítomnost zmocněnce při kontrole. Ve fázi zjišťovací je nezřídka nutná i jistá její překvapivost, aby kontrolovaná osoba nemohla účel kontroly, jímž je zjištění skutečného stavu věcí, zmařit tím, že by tento skutečný stav věcí před jeho zjištěním rychle „zaretušovala“, a tak se vyhnula případné zákonem předvídané sankci. K tomu by však mohlo dojít tehdy, pokud by po kontrolním orgánu bylo vyžadováno, aby k faktickému započetí kontroly mohlo dojít pouze za přítomnosti zplnomocněného zástupce kontrolované osoby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2006, č. j. 2 As 50/2005-53, ve věci „*GECO TABAK, a. s.*“, publ. pod č. 1034/2007 Sb. NSS). To ostatně platí i o námitce, že by měla být kontrola avizována dopředu.

[92] Lze tedy shrnout, že zahájení kontrol byla řádně oznámena způsobilým osobám, kontroly proběhly bez porušení práv žalobce a o jejich výsledcích byly zákonným způsobem vyhotoveny protokoly.

Argumentace žalobce

[93] Kontrolní zjištění zachycená v protokolu ze dne 11. 10. 2010, č. P066-70394/10, nebyla prokázána doklady ve smyslu § 12 odst. 1 zákona o státní kontrole (protokoly o kontrolách u pěstitelů a výrobců vín a jejich sděleními).

Závěry Krajského soudu v Brně

[94] Žalobci lze dát za pravdu, že když inspektorát v protokolu ze dne 11. 10. 2010, č. P066-70394/10, odkazoval na sdělení pěstitelů a výrobců vína, měl je k danému protokolu i přiložit jako přílohu. Toto pochybení napravil při následné navazující kontrole ze dne 9. a 10. 11. 2010 (protokol č. P073-70394/10). Inspektorát ve svém rozhodnutí však vycházel především z protokolů, které byly vyhotoveny při kontrolách u pěstitelů a výrobců vína, které byly provedeny až po dni 11. 10. 2010. Inspektorát je tedy logicky nemohl přiložit k protokolu č. P066-70394/10. Žalobce měl možnost se seznámit jak se sděleními pěstitelů a výrobců vína, tak s protokoly o kontrolách. Procesní práva žalobce tedy nebyla podstatným způsobem porušena.

Argumentace žalobce

[95] Výrok o uložené pokutě je nepřezkoumatelný, chybí řádně odůvodnění. Žalovaný opominul fakt, že má žalobce nezákonným opatřením blokovány na skladě vína v částce cca 60 milionů korun českých, která má zakázáno uvádět do oběhu. Žalovaný nevzal v potaz ani úvěrové zatížení žalobce a pokles odbytu v důsledku vydání tiskových zpráv, ve kterých byl žalobce žalovaným osočován, že uvádí do oběhu vína neznámého původu. Meze správního uvážení jsou omezené, v daném případě však správní orgán meze správního uvážení zneužil. Správní orgány vyhodnotily jako nejzávažnější delikt podle § 39 odst. 1 písm. ee) zákona o vinohradnictví, za který však žalobce vůbec nemohl být stíhán.

Závěry Krajského soudu v Brně

[96] Žalobce považoval výrok o uložené pokutě za nepřezkoumatelný. Zde je nutno v první řadě obecně uvést, že ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje.

[97] Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání lze však dle § 78 odst. 1 s. ř. s. jen pokud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení (v první řadě jde ale o meze vyplývající z ústavních principů zákazu libovůle, principu rovnosti, zákazu diskriminace, příkazu zachovávat lidskou důstojnost, principu proporcionality apod.) nebo správní orgán volné uvážení zneužil. Soud tedy posuzuje, zda rozhodnutí správních orgánů nevybočila z mezí stanovených zákonem.

[98] Z rozhodnutí správních orgánů je zřejmá poctivá snaha o individualizaci pokuty a o její řádné zdůvodnění. Správní orgány se zabývaly závažností správních deliktů na základě kritérií obsažených v § 40 odst. 2 zákona o vinohradnictví, kterými jsou způsob spáchání, následky a okolnosti, za nichž byl správní delikt spáchán. V důvodech rozhodnutí podrobně vyložily, jaká konkrétní kritéria byla vzata v úvahu, jaký mají vliv na význam deliktu (přitěžující a polehčující okolnosti) a obsáhle se věnovaly i majetkovým poměrům žalobce (viz str. 45–49 rozhodnutí inspektorátu a str. 39–46 a 53–56 napadeného rozhodnutí žalovaného). Soud nemá důvod vytýkat správním orgánům nedostatky v užití správního uvážení.

[99] Jak bylo rozebráno výše, výrok o správním deliktu IV. bod 3., kterého se žalobce dopustil podle § 39 odst. 1 písm. ee) zákona o vinohradnictví tím, že porušil zákaz uvádět do oběhu produkt neznámého původu, byl v souladu s právními předpisy. Správní orgány jej správně vyhodnotily jako nejprísnejší postižitelný, jelikož za něj hrozila nejvyšší pokuta. Oproti dalším správním deliktům, u kterých byla horní hranice možné pokuty stejná, jej inspektorát vybral zejména kvůli velkému množství produktu neznámého původu uváděného do oběhu, které bylo spojené s ekonomickým poškozením vysokého počtu spotřebitelů.

[100] V souladu s judikaturou se správní orgány zabývaly osobními a majetkovými poměry žalobce s ohledem na to, zda by pokuta mohla mít likvidační charakter. Správní orgán vychází při zjišťování osobních a majetkových poměrů z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Na základě předložených dokladů a dalších podkladů provedly správní orgány podrobnou analýzu finanční situace žalobce a dospěly k závěru, že uložená pokuta pro žalobce likvidační není, s čímž se zdejší soud ztotožnil. Částka 5 000 000 Kč nemá likvidační dopad na podnik žalobce, jelikož představuje pouze malou část ve vztahu k jeho celkovým aktivům i k celkovému vysoce likvidnímu majetku a neohrožuje schopnost hradit běžné provozní náklady. Nic na tom nemění ani okolnosti, na které upozorňoval žalobce (opatření, úvěrové zatížení, pokles odbytu).

[101] Použité správní úvahy o výši pokuty nevybočují ze zákonných mezí a ani netrpí vnitřním logickým rozporem. Obsah správního spisu jako celku a podaná žaloba nezakládají důvod pro snížení již uložené pokuty. Správní orgány využily zákonného rámce a uložily pokutu na samé horní hranici zákonné sazby ve výši 5 000 000 Kč. Soud má za to, že uložená pokuta, byť maximální, je přiměřená, v souladu se zásadou předvídatelnosti, odpovídající své preventivní i represivní funkci a rovněž plně odpovídající charakteru porušených povinností (k přezkumu správního uvážení viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000-62.)

[102] Vzhledem k výše uvedenému soud neshledal důvodu, pro nějž by měl přistoupit k moderaci uložené sankce. K tomu lze dodat, že smyslem a účelem moderace není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce. Tak tomu však v daném případě nebylo (k přiměřenosti sankce rovněž viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000-62.)

Argumentace žalobce

[103] Při vypořádání námitky, že v obdobném případě dostala společnost VINIUM a.s. pokutu pouze 1 000 000 Kč, žalovaný uvedl, že je třeba přihlížet ke konkrétním okolnostem. Neuvedl však, jaké okolnosti má na mysli, tudíž je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné.

Závěry Krajského soudu v Brně

[104] Úkolem správních orgánů je přezkoumatelným a přesvědčivým způsobem odůvodnit rozhodnutí o právě přezkoumávaných správních deliktech, nikoli popisovat veškeré podobné případy. K rozhodnutí ve věci společnosti VINIUM a.s. žalovaný uvedl, že se jedná o rozhodnutí nepravomocné a že se netýká věci žalobce. Lze doplnit, že posuzování závažnosti deliktu nelze chápat jako prostý součet přitěžujících a polehčujících okolností s předem danými matematickými hodnotami, nýbrž je na správním orgánu, aby přihlížel ke všem okolnostem daného správního deliktu jako k celku. Jen na základě takového postupu lze určit závažnost správního deliktu a tomu odpovídající výši uložené pokuty. Každý případ je tedy specifický a správní orgány svá rozhodnutí dostatečně odůvodnily.

Poznámka Krajského soudu v Brně na závěr

[105] Námitkami v žalobě, ve kterých žalobce odkazoval na jiné námitky, jiné části žaloby, příp. text právního předpisu, se soud nemohl zabývat pro jejich neurčitost. Pouhý odkaz nestačí, je třeba konkrétně specifikovat, v čem žalobce spatřuje nezákonnost rozhodnutí (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58).

V. Závěr a náklady řízení

[106] Krajský soud v Brně tedy shledal žalobcovy námitky nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[107] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo

jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 31. srpna 2016

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu